پنجشنبه ۱۴ شهریور ۱۳۹۸ | سال هفتم | شماره ۱۷۸۴
www.shahrvandonline.ir

حدود ۸۵ درصد از رانندگانی که باعث تصادفات مرتبط با خواب می‌شوند، مرد هستند و حدود یک سوم آنها حداکثر ۳۰سال سن دارند.

شهادت دادستان

سی‌وهشت‌سال پیش در چنین روزی، برابر ۱۴ شهریور ۱۳۶۰ خورشیدی، ۶روز پس از انفجار دفتر نخست‌وزیری و شهادت جمعی از مسئولان و دولتمردان جمهوری اسلامی ایران، طی انفجار بمبی قوی در ساختمان دادستانی انقلاب، آیت‌الله علی قدوسی، دادستان کل انقلاب اسلامی که در ماه‌های نخستین پیروزی انقلاب ۵۷ از سوی امام خمینی (ره) به این سمت منصوب شده بود، به شهادت رسید. آیت‌الله قدوسی که به همراه شهید سیدمحمد بهشتی از موسسان مدرسه حقانی در قم بود، پس از پیروزی انقلاب نخستین کسی بود که آیین‌نامه دادگاه‌های انقلاب را نوشت. همچنین تغییرات زیربنایی در وزارت فرهنگ آن دوران با پیشنهاد او انجام شد و به اذعان خودش همه این تلاش‌ها برای این بود که قوانین ضداسلامی محو و قوانین اسلامی جایگزین آنها شود.

تذکره

سومین شاه قاجار

۱۷۱سال پیش در چنین روزی، برابر ۱۴ شهریور ۱۲۲۷ خورشیدی، محمدشاه، سومین حکمران ایران از سلسله قاجار در ۴۲ سالگی درگذشت. محمدمیرزا فرزند عباس‌میرزا ولیعهد جوان و ناکام ایران بود که در پی مرگ پدربزرگش فتحعلی‌شاه با غلبه بر مدعیان سلطنت —از برادران خودش گرفته تا فرزندان فتحعلی‌شاه - تاج پادشاهی ایران را به کمک وزیر با تدبیرش قائم مقام فراهانی بر سر گذاشت. در دوران سلطنت او مذاکرات مهم ارزنه‌الروم بین ایران و حکومت عثمانی برگزار شد که طی آن ایران از ادعای ارضی بر سلیمانیه عراق دست برداشت و از آن سو عثمانی نیز حاکمیت ایران بر اروندرود، خرمشهر و آبادان را به رسمیت شناخت. ورود دستگاه چاپ به ایران و راه‌اندازی نخستین مدارس به سبک اروپایی از دیگر تحولات مهمی است که در دوران سلطنت سومین شاه قاجار به وقوع پیوست. محمدشاه به اذعان دوست و دشمن تقریبا همه حکومت خود را مدیون دوراندیشی وزیرش قائم مقام فراهانی بود، اما هم او بعد از مدتی ترس قدرت گرفتن قائم مقام به دلش افتاد و نهایتا در آغاز دومین سال پادشاهی دستور قتل وزیر دوراندیش را صادر کرد.

فوکوس

مادر ترزا و پاپ ژان پل دوم - ۱۹۸۶

۲۲سال پیش در چنین روزی، برابر ۵ سپتامبر ۱۹۹۷ میلادی، اگنس گونجا بویاجیو معروف به مادر ترزا، راهبه کاتولیک آلبانیایی در کلکته درگذشت. او به خاطر خدمات انساندوستانه‌اش در سال ۱۹۷۹ جایزه صلح نوبل را دریافت کرد.

فرجام

همه‌چیزدانِ اهل خوارزم

در سریال تلویزیونی «بوعلی سینا» محصول ۱۳۶۴ خورشیدی، یکی از جذاب‌ترین بخش‌ها به مواجهه و کل‌کل‌های علمی بین بوعلی و ابوریحان بیرونی اختصاص داشت. فی‌الواقع بیرونی از دانشمندان معاصر بوعلی بود و با او مکاتبه و تبادل فکری و نظری بسیار داشت، اما شاید بزرگترین اختلاف بین آنها نحوه برخوردشان با محمود غزنوی بود که هرچه بوعلی از او اجتناب می‌کرد- در تمام طول سریال، بوعلی مشغول فرار از دست فرستادگان سلطان محمود بود!- ابوریحان سعی می‌کرد از امکانات دربار غزنویان برای پیشبرد مقاصد علمی خود نهایت بهره را ببرد، گو این که در جریان لشکرکشی محمود به هند همراه سپاهیان او شد و به هندپژوهی پرداخت. در تواریخ، ابوریحان را ریاضی‌دان، تاریخ‌نگار، طبیعی‌دان، ستاره‌شناس، تقویم‌شناس و در یک کلام «همه‌چیزدان» لقب داده‌اند. او ۱۰۴۶ سال پیش در چنین روزی، برابر ۱۴ شهریور ۳۵۲ خورشیدی در خوارزم به دنیا آمد و ۷۵سال بعد در ۲۲آذر ۴۲۷ در غزنین درگذشت. بیرونی نخستین کسی بود که شعاع زمین را محاسبه کرد. همچنین او در زمان خود به وجود وزن مخصوص (چگالی) در اجسام پی برد و برای تخمین آن چگالی سنج را ساخت.

دژاوو

توپولف تی‌یو ۱۶۰ روسی در برابر اسپریت آمریکایی

خبر استقرار بمب‌افکن‌های اسپریت B-2 آمریکا در انگلستان بار دیگر منازعات جنگ سرد و رقابت نظامی دو ابرقدرت شرق و غرب را در دهه‌های ۵۰ تا ۸۰ میلادی در اذهان جهانیان زنده کرد. از سال‌هایی سخن می‌گوییم که بمب‌افکن‌های استراتژیک B-52 در مانورهای نظامی و حتی فیلم‌های سینمایی قدرت خود را به رخ اتحاد جماهیر شوروی می‌کشیدند. صحنه حمله اتمی آمریکا به شوروی در فیلم ضد جنگ «دکتر استرنج لاو» را به یاد بیاورید! حتی در فیلمی که با نگاه هوشمندانه استنلی کوبریک به هجو دو ابرقدرت شرق و غرب پرداخته است نیز بر این برتری نظامی با نمایش B-52 حامل بمب اتمی به نوعی تاکید می‌شود. امروز سال‌ها از فروپاشی اتحاد جماهیر شوروی می‌گذرد و جنگ سرد به مفهوم کلاسیک آن پایان یافته است، اما «B-52»های نیروی هوایی آمریکا هنوز از دور خارج نشده‌اند. البته این پرنده‌های غول‌پیکر امروز نقش استراتژیک خود را تحویل B-2 یا همان بمب‌افکن‌های «اسپریت» داده‌اند. همان‌ها که احتمالا برای ترساندن روس‌ها چندروزی است در انگلستان مستقر شده‌اند!

معرفی بمب‌افکن اسپریت با هنرنمایی جان تراولتا

بمب‌افکن‌های اسپریت از سال ۱۹۹۷ میلادی به طور رسمی وارد خدمت در نیروی هوایی ارتش آمریکا شدند اما جالب است بدانید یک سال پیش از این اتفاق یعنی در سال ۱۹۹۶ مردم آمریکا و جهان با قابلیت‌های این پرنده در فیلم «پیکان شکسته» آشنا شدند. فیلمی به کارگردانی جان وو و با هنرنمایی جان تراولتا ستاره فیلم‌هایی چون «داستان عامه‌پسند» و «تغییر چهره» که در این فیلم نقش یک خلبان یاغی ارتش آمریکا را بازی می‌کرد و قصد داشت دو کلاهک هسته‌ای داخل بمب‌افکن «B-2 اسپریت» خود را به تروریست‌ها بفروشد. از همین توضیح کوتاه هم معلوم است که «پیکان شکسته» فیلمی است در ستایش میلیتاریسم و قدرت نظامی ایالات متحده و ناگفته پیداست که در نهایت تروریست‌ها شکست خورده و آدم‌های خوب یا در واقع «سیستم» از ماجرا پیروز خارج می‌شوند. آمریکایی‌ها برای نخستین بار در این فیلم قدرت جدیدترین بمب‌افکن استراتژیک خود را به رخ روسیه کشیدند، اما از آن سو روس‌ها هم بیکار ننشسته بودند تا خودنمایی آمریکایی‌ها را نظاره‌گر باشند.

توپولف تی‌یو ۱۶۰

اسپریت

پاسخ دندان‌شکن روس‌ها به آمریکا با توپولف

روس‌ها در رقابت با رقیب آن سوی آتلانتیک ابتدا از توپولف تی‌یو ۲۲م رونمایی کردند. بمب‌افکن استراتژیک مافوق صوت و دوربردی که در دهه ۷۰ میلادی رقیب مستقیم «B-52»های آمریکایی محسوب می‌شد و مهمترین قابلیت آن توانایی حمل سلاح‌های هسته‌ای بود. روس‌ها اگر چه در ماجرای به‌روزرسانی تجهیزات نظامی خود عجله و تنوع آمریکایی‌ها را نداشتند، اما با زیر نظر گرفتن قابلیت‌های طرف مقابل، به شکل آهسته و پیوسته درصدد پاسخگویی تکنولوژیکی به آنها برمی‌آمدند. در این میان توپولف تی‌یو ۱۶۰ را نیز باید یکی از دندان‌شکن‌ترین پاسخ‌های صنایع هوایی نظامی روسیه به ایالات متحده دانست. یک بمب‌افکن استراتژیک با قابلیت پنهان‌کاری از طریق کاهش بازتاب گرمایی —درست مثل بمب‌افکن اسپریت— که دهه ۹۰ میلادی وارد خدمت در ارتش روسیه شد. این بمب‌افکن تاکنون بارها به‌روزرسانی شده و همچنان نقش مهمی را در دفاع از حریم هوایی روسیه و پاسخگویی به تهدیدات نظامی علیه این کشور بر عهده دارد.

معما

مونیخ

اعراب و اسراییل ۴ بار طی سال‌های ۱۹۴۸، ۱۹۵۶، ۱۹۶۷ و ۱۹۷۳ میلادی بر سر فلسطین با یکدیگر وارد نبرد شدند که تقریبا در اغلب این جنگ‌ها اعراب به دلیل حمایت تام و تمام کشورهای غربی خصوصا ایالات متحده آمریکا از طرف مقابل، پیروزی قابل توجهی به دست نیاوردند و هر بار سرزمین‌های بیشتری به اشغال میهمانان بدیمن و ناخوانده خاورمیانه درآمد. این شکست‌ها موجی از یأس و ناامیدی را در بین مردم فلسطین به وجود آورد و برخی اتفاقات مثل کشتار فلسطینیان در اردن و اخراج آنها از این کشور در سال ۱۹۷۰ میلادی که به واقعه سپتامبر سیاه معروف شد، سازمان‌های مبارزی چون فتح را که دیگر حتی اعتمادشان از رهبران عربی نیز سلب شده بود به سمت اقدامات رادیکال برای جلب کردن توجه جهانیان به مسأله فلسطین سوق داد.

نتیجه سرخوردگی از اعراب

دهه ۷۰ میلادی سرشار از اخبار مربوط به هواپیماربایی، گروگانگیری، خودسوزی و تظاهرات در اعتراض به اشغال فلسطین و کشتار مسلمانان در این سرزمین است. درواقع مبارزان فلسطینی که خود را از همه جارانده و سران عرب را فاقد تمایل برای یک رویارویی جدی با رژیم صهیونیستی می‌دیدند، بسته به امکانات خود دست به کار شده و تصمیم گرفتند ضمن حمله به منافع اشغالگران فلسطین در سراسر جهان، به دولت‌های غربی حامی این رژیم نیز به خاطر حمایت‌های بی‌چون و چرایشان از نسل‌کشی مردم فلسطین شوک وارد کنند. در میان همه اقداماتی که در راه این هدف به سرانجام رسید واقعه گروگانگیری ورزشکاران رژیم اشغالگر در جریان برگزاری المپیک مونیخ که تابستان سال ۱۹۷۲ در این شهر برگزار شد را شاید بتوان تاثیرگذارترین از جهت بُرد خبری قلمداد کرد. واقعه‌ای که بار دیگر مسأله فلسطین را که می‌رفت در حافظه جهان بایگانی شود به تیتر یک رسانه‌های جهان تبدیل کرد.

عملیات پرتلفات پلیس آلمان

۴۷سال پیش در چنین روزی، برابر ۵ سپتامبر ۱۹۷۲ میلادی، ۸فلسطینی که به یاد هموطنان شهیدشان در اردن نام گروه خود را «سپتامبر سیاه» گذاشته بودند، وارد محل اقامت ورزشکاران اسراییلی در دهکده المپیک مونیخ شده و تعدادی از آنها را به گروگان گرفتند. روز بعد یعنی در ششم سپتامبر، ۸ فلسطینی به همراه گروگان‌ها ابتدا توسط یک دستگاه اتوبوس و سپس با ۲ فروند بالگرد راهی فرودگاه مونیخ شدند. برنامه آنها سفر به مصر بود غافل از این که نیروهای امنیتی آلمان تصمیم داشتند نقشه آزادسازی گروگان‌ها را در فرودگاه اجرا کنند. نقشه‌ای که درنهایت به شکست انجامید و منجر به کشته شدن گروگان‌ها و برخی گروگانگیران در جریان درگیری با پلیس شد. در جریان واقعه مونیخ ۱۱ گروگان و ۵ عضو گروه سپتامبر سیاه جان خود را از دست دادند. ۳ عضو دیگر گروه که توسط پلیس آلمان غربی دستگیر شده بودند در پی ربودن یک هواپیمای مسافربری خطوط هوایی لوفت‌هانزا از سوی فلسطینی‌ها طی یک مبادله آزاد شدند. در سال ۲۰۰۵ میلادی استیون اسپیلبرگ فیلم «مونیخ» را براساس ماجرای این گروگانگیری جلوی دوربین برد.

۲ نفر از اعضای گروه «سپتامبر سیاه» در بالکن محل اقامت ورزشکاران

جدول شماره ۱۷۸۴

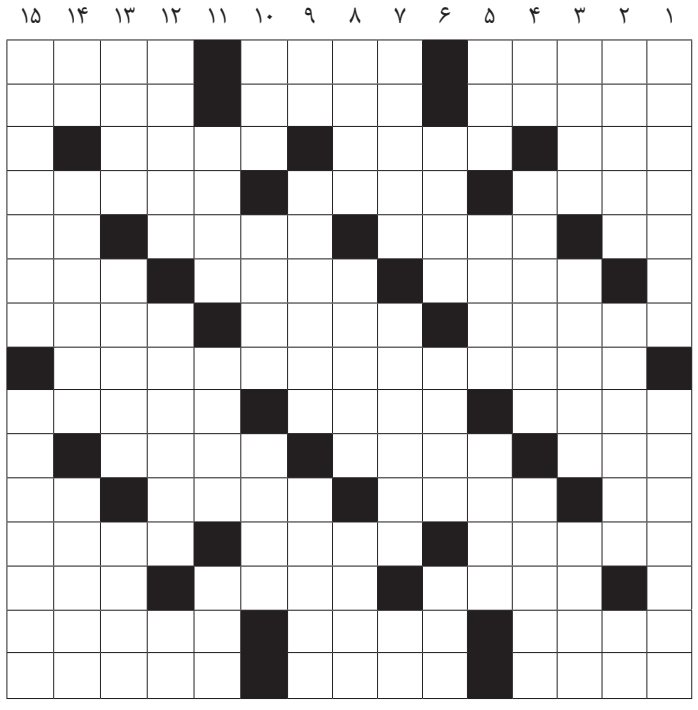

افقی

۱- کتاب مقدس مسیحیان-گاهی دم حجله می‌کشند-آشفته
۲-ظرف آبخوری-پول اروپا-نامی دخترانه
۳- نوعی ریسمان محکم-پیت نفت-جیره و مستمری
۴-ضدحمله-خوابیده-تخصصی در بیمارستان
۵- پول ژاپن- به هم ساییده شده-حرف زشت-گل محمدی
۶-اثر سوختگی-ماه عیدفطر-کفاف نشده
۷-گیاه جارو-راه بین شهری-صدای باران
۸-قراردادی معروف بین ایران و روسیه قدیم که موجب جدایی بخش‌هایی از جمله قفقاز از ایران شد
۹-پادشاه-معروف-هر چیز سری و پوشیده
۱۰-جوانمرد-دیرک ساختمان-سلول‌های جنسی
۱۱-فلز سیم-مهره‌ای در شطرنج-غلام-رمق پایانی
۱۲-ناقص و کوتاه-قانون مغولی-آهو
۱۳-ترکیب شیمیایی موجود در کودها-مژده‌دهنده-رود مرزی
۱۴-روادید-کلمه تعلیل به معنی زیرا- هرنوع ماده مخدر
۱۵-ورزش مشتزنی-فهرست-میوه‌ای از نوع مرکبات

عمودی

۱-مسابقات جهانی علوم-ماشینی که پوست غلات را جدا می‌کند
۲-ماه هفتم از ماه‌های سریانی-هر عمل تند و سریع-شمای فرنگی
۳-نیک و خوب بودن-فراهم کردن-گیاهی بالارونده وپیچک
۴-حرف انتخاب-سرباز ویژه-فکر یا عمل تردیدآمیز
۵- تن پوش گرمابه- خوارکننده-عنوان امپراتوران روم
۶-دریاچه‌ای در قزاقستان-رفع کدورت پس از قهر-از بت‌های جاهلی
۷- میوه فصل تابستان-کتاب افلاطون-همسایه تهران
۸-رواج داشتن-پرنده‌ای شکاری شبیه عقاب-ورم
۹-خشکی-نجار-نظریه مهم انیشتین
۱۰-خورشید-تنبل-نوعی رنگ نقاشی
۱۱-گاهی مشکل گشا می‌شود-ماهی فروش-حلزون گیلانی‌ها
۱۲-میراث-نوعی پرنده بزرگ-نت موسیقی
۱۳-آشفته و دیوانه-سخاوت-تباه و نابود
۱۴- دوستی و محبت-نصیحت‌پذیر- از درختان جنگلی بزرگ و پرشاخ و برگ اما بدون میوه
۱۵-مزرعه برنج-نوعی سوخت فسیلی
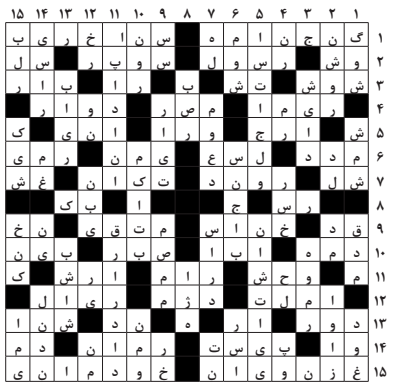
حل جدول شماره ۱۷۸۳